

Секція: економіка, організація і управління підприємствами

Данілкова А. Ю.

аспірант кафедри «Облік та аудит»

Хмельницький національний університет

м. Хмельницький, Україна

СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В УКРАЇНІ

З року в рік проблема неефективного витрачання енергоресурсів в Україні загострюється. Першочергово проблему енергозбереження розглядали суто у економічній площині, але з часом ця проблема набула не лише економічного, а й екологічного і соціального характеру. Враховуючи події, що пережила Україна у 2014 році і переживає сьогодні, неефективне витрачання енергоресурсів усіма видами споживачів негативно вплинуло на політичну стабільність та національну безпеку України [2, с. 72].

Умови, в яких опинилась Україна вимагають негайних та ефективних дій, що дійсно сприятимуть стрімкому розвитку енергозбереження в Україні. З метою виявлення прогалин у розвитку напрямку енергозбереження в Україні, проаналізуємо його етапи.

На нашу думку, існує чітка відмінність між «усвідомленням» енергозбереження в Україні та Європейських країнах.

З набуттям незалежності, Україна почала активно наслідувати загальноєвропейську політику енергозбереження. Увесь процес енергозбереження в Україні відображався лише у нормативно-законодавчих актах, натомість була відсутня потужна ініціативна група з боку громади, громадських організацій, приватних структур. Звісно, за часи незалежності України, вітчизняними науковцями було розроблено чимало механізмів, що могли б сприяти розвитку енергозбереження, проте

недостатній аналіз зарубіжного досвіду, неефективна підтримка з боку держави та приватних структур, відсутність матеріальної, технічної бази, а також бар'єри у вітчизняному законодавстві уповільнювали, та навіть унеможлилювали розвиток енергозберігаючого напрямку.

На нашу думку, на розвиток енергозбереження в Україні суттєво вплинули наступні чинники:

- Виконання зобов'язань Україною перед країнами Європейського Союзу, з прийняттям Резолюції Ради стосовно удосконалення програм енергозбереження в державах-членах (85/C 20/01) від 15 січня 1985 року [6].

- Активна законотворча діяльність, починаючи з 1994, рік, коли було прийнято Закон України «Про енергозбереження», що слугує і досі основною платформою розвитку напрямку енергозбереження [3].

- Фінансування державою заходів з енергозбереження у бюджетній та комунальній сфері [4].

- Фінансування закордонними донорами енергоефективних проектів в Україні.

- Розвиток ініціативних груп серед громадськості України та профільних громадських організацій, залучення ними іноземного капіталу для реалізації енергоефективної політики.

- Партнерство України з Європейським Енергетичним співробітництвом.

В рамках Партнерства в 2009 - 2011 роках Україна підтвердила наміри співпраці з Енергетичним співробітництвом, підтримавши директиви:

1. Директива 2006/32/ЄС щодо енергетичної ефективності кінцевого використання енергії та енергетичних послуг.

2. Директива 2010/31/ЄС щодо енергоефективності в будівлях.

3. Директива 2010/30/ЄС щодо маркування енергетичної продукції.

- Розробка національного плану дій з енергоефективності на період 2012 - 2020 рр.

Національний план дій з енергоефективності передбачає зменшення споживання енергоресурсів у порівнянні з попереднім періодом на 9 % (середнього кінцевого внутрішнього споживання енергії за останній статистично доступний період (2005-2009 рр.) на дев'ятий рік застосування Директиви). План чітко визначає необхідний обсяг економії енергоресурсів у натуральних величинах [5].

- Відкриття в Україні, у 2014 році, Центру кредитування енергозбереження. Запроваджена у Центрі програма кредитування пропонує безпрецедентно низькі відсоткові ставки для кредитів на цілі енергозбереження [1].

Проаналізувавши основні чинники розвитку енергозбереження в Україні, можна зробити висновок, що у розвитку напрямку енергозбереження України значну роль відіграло саме міжнародне співробітництво.

Держава недостатньо активна у розвитку енергоефективної політики в Україні, наявне законодавство не дозволяє у повному обсязі бути ефективним споживачем енергоресурсів. Залучення різних суб'єктів споживання до енергоефективності також здійснюється повільно. Майже відсутня ініціатива з боку громади та приватних структур. Саме тому, чітке усвідомлення проблеми, спільні зусилля різних суб'єктів споживання з орієнтацією на кращий світовий досвід дасть змогу ефективно реалізовувати енергоефективну політику в Україні. Основним важелем регулювання енергоефективної політики має стати ефективна реалізація Національного плану дій з енергоефективності, але для цього необхідно впровадити додаткові нормативні, податкові, фінансові та організаційні заходи.

Література

1. Відкрито перший в Україні Центр кредитування Енергозбереження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.banklviv.com/uk/about/news/?newsid=468>
2. Данілова А. Ю. Світовий досвід застосування механізму енергоефективності в управлінні промисловими підприємствами / А. Ю. Данілова // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Том 2. – 2013. – С. 72-76.
3. Про енергозбереження. Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/74/94-%d0%b2%d1%80> – Назва з екрану.
4. Проект Закону України «Про особливості бюджетної підтримки реалізації заходів з енергозбереження у бюджетних установах»// Режим доступу <http://zakon.nau.ua/>
5. Проект Національного плану дій з енергоефективності до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://saee.gov.ua/uk/documents/22>
6. Резолюція Ради стосовно удосконалення програм енергозбереження в державах-членах (85/С 20/01) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_349 – Назва з екрану.